

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ENERGETIKE

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01 / 3717 111, fax: 01 / 4866 100

KLASA: UP/I 612-07/17-60/77
URBROJ: 517-07-1-1-2-17-2
Zagreb, 27. ožujka 2017.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike temeljem članka 30. stavka 5. vezano uz članak 29. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/2013), a povodom zahtjeva nositelja zahvata Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za Dunav i donju Dravu iz Osijeka, Splavarska 2a, za Prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu za radove održavanja na međudržavnoj rijeci Dunav (rkm 1391+600; rkm 1349+900; rkm 1423+200; rkm 1423+050; rkm 1423+000; rkm 1422+300) na branjenom području 34, nakon provedenog postupka, donosi

RJEŠENJE

Za namjeravani zahvat Radovi održavanja na međudržavnoj rijeci Dunav (rkm 1391+600; rkm 1349+900; rkm 1423+200; rkm 1423+050; rkm 1423+000; rkm 1422+300) na branjenom području 34, nositelja zahvata Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za Dunav i donju Dravu iz Osijeka, Splavarska 2a, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je za isti obavezna provedba Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

O b r a z l o ž e n j e

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike zaprimilo je 23. ožujka 2017. godine zahtjev za provedbu postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu za zahvat Radovi održavanja na međudržavnoj rijeci Dunav (rkm 1391+600; rkm 1349+900; rkm 1423+200; rkm 1423+050; rkm 1423+000; rkm 1422+300) na branjenom području 34, nositelja zahvata Hrvatske vode, Vodnogospodarski odjel za Dunav i donju Dravu iz Osijeka, Splavarska 2a. Zahtjev je u nadležno postupanje prosljedio Upravni odjel za prostorno planiranje, zaštitu okoliša i prirode Osječko-baranjske županije te priložio dobiveno prethodno mišljenje Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (Klasa: 612-07/16-38/1101; Urbroj: 427-07-3-16-2) od 28. prosinca 2016. u kojem stoji da se ne može isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost ekološke mreže.

U provedbi postupka ovo Ministarstvo razmotrilo je predmetni zahtjev, dostavljenu dokumentaciju, podatke o ekološkoj mreži (područja ekološke mreže, ciljne vrste i stanišne tipove) i mišljenje Hrvatske agencije za okoliš i prirodu te je utvrdilo kako slijedi:

Predmetni zahvat planira radova na desnoj obali rijeke Dunav, na dionici Zeleni otok – Općina Draž na k.č.br. 2700/1, 2697 i 2699 k.o. Batina, na dionici Petreš – Općina Bilje na k.č.br. 2803, 2801, 2798 i 2805 k.o. Kopačevo te na dionici Lovas – Općina Erdut na k.č.br. 6726 k.o. Dalj.

Na dionici Zeleni otok planira se sanacija postojeće paralelne građevine na rijeci Dunav od rkm 1423+250 do rkm 1424+200 gdje je došlo do sniženja kote krune u dužini cca 470 m. Osim oštećenja na paralelnoj građevini uočena su i oštećenja na uzvodnom i nizvodnom zagatu Dunavca iza Zelenog otoka, izgrađenima radi zadržavanja vode u Dunavcu, nakon pojave velikih voda. Sanacija se planira provesti podizanjem tijela na projektiranu kotu nasipanjem pogodnim slabo propusnim materijalom te zaštitom krune i pokosa postavljanjem gabionskog i stabilizacijskog madraca. Lijevi i desni bok uzvodnog zagata utvrdit će se obaloutvrdama sa obje strane, duljine 70 i 50 m. Na lokaciji postojećeg zagata, unutar korita Dunavca nastala je depresija uslijed prelijevanja preko postojećeg zagata koja će se zapuniti nasipavanjem refuliranim pijeskom iz predmetnog rukavca. Također je planirana i izrada cijevnog propusta u tijelu nasipa ispod postojeće pristupne ceste.

Na dionici Petreš na desnoj obali rijeke Dunav od rkm 1390+200 do rkm 1391+800 planiraju se radovi na izgradnji sanacije dna i pokosa korita rijeke Dunav u cilju zaštite visoke obale od dalje erozije i urušavanja u dužini 950 m. Radovi obuhvaćaju čišćenje terena od raslinja (košnja trave, krčenje šiblja i rušenje drveća te vađenje korijenja šiblja i drveća), iskop zemlje za pokos obaloutvrde te sidrenje temeljnog madraca od fašinskih koba na geotekstilu. Dio dna i pokos korita obale rijeke potapa se lomljenim kamenom u debljini sloja 30 cm (kamen promjera zrna 15-30 cm).

Dionica Lovas na desnoj obali rijeke Dunav od rkm 1348+500 do rkm 1350+000 gdje su uočena znatna oštećenja desne obale koja su nastala uslijed djelovanja T-pera izgrađenih na lijevoj obali kao i utjecaja konkavne krivine vodotoka Dunava. Na tom potezu u dužini od 1,5 km postojala je stara obaloutvrda, no pod snažnim erozijskim djelovanjem vode, naročito pri višim vodostajima, jedan dio obaloutvrde se potpuno urušio i to u riječnoj stacionaži od rkm 1349+580 do 1350+000. Kao tehničko rješenje planirano je izvršiti nužnu zaštitu u dužini od 420 m polaganjem stabilizacijskog madraca od fašinskih koba na geotekstilu te potapanjem lomljenim kamenom (promjera zrna 15-30 cm), u sloju debljine 30 cm. Širina stabilizacijskog madraca iznosi 30 m po pokosu i dnu desne obale. Stabilizacijski madrac bi zbog specifičnosti obale, po pokosu obale trebao dosegnuti visinu visoke obale.

Temeljem Uredbe o ekološkoj mreži (Narodne novine, br. 124/13 i 105/15), planirani zahvat nalazi se unutar područja ekološke mreže, u Područjima očuvanja značajnim za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2001309 Dunav sjeverno od Kopačkog rita, HR2000394 Kopački rit, i HR2000372 Dunav – Vukovar te u Području očuvanja značajnom za ptice (POP) HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje.

Predmetnim zahvatom planira se izgradnja i obnova obaloutvrda koje direktno utječu na gubitak prirodnih staništa za razmnožavanje, hranjenje i sklonište pojedinih vrsta ptica, riba, beskralješnjaka, također se zaustavljaju prirodni procesi erozije i donosa sedimenta u vodotok i nastajanja novih staništa (sprudova), ubrzava se tok rijeke i pojačava produbljivanje dna, smanjuje mogućnost meandriranja i prirodnog razvoja obala. Manjak sedimenta kumulativno s obaloutvrđivanjem i odsijecanjem močvarnih područja od glavnog toka rijeke dovodi do veće erozije dna i ukopavanja rijeke u vlastito korito sa posljedicama smanjenog dotoka vode i hranjivih tvari u poplavno područje, smanjene biološke produkcije zbog nedostatka hranjivih tvari te opadanja razina podzemnih voda u područjima koja se nalaze u neposrednoj blizini poplavnih dolina. Utvrde od lomljenog kamena pružaju stanište invazivnim stranim vrstama, koje se lako mogu proširiti duž umjetnih struktura na riječnoj obali, npr. ribe roda *Neogobius*, rakušci roda *Dikerogammarus* i velik broj neofita. Na lokaciji kod Petreša zabilježene su u više navrata vrste ptica koje se gnijezde u odronjenim dijelovima obala, vodomari i bregunice te štekavac i crna roda. Navedene vrste su ciljne vrste područja POP HR1000016 Podunavlje i donje Podravlje.

Dunav je već znatno hidromorfološki izmijenjen u uzvodnom dijelu za potrebe plovnosti, izgrađen je veliki broj obaloutvrda i pera, prekinuta je povezanost rukavaca i poplavnih područja s rijekom te postoji veliki broj pregrada, akumulacija i hidroelektrana na cijelom gornjem dijelu Dunavskog sliva čime je u velikoj mjeri spriječen prirodni dotok sedimenta (ICPDR, 2009., ICPDR 2015.). Prekid kontinuiteta rijeke i morfološke promjene, odvojenost od susjednih močvarnih i poplavnih područja, hidrološke promjene i buduće infrastrukture mogu utjecati na stanje voda. Također, izgradnja obaloutvrde na dionici Petreš nalazi se unutar Parka prirode Kopački rit, a predmetni zahvat je u suprotnosti sa ciljevima Plana upravljanja Parkom prirode Kopački rit (lipanj 2011.).

Sukladno navedenom, izvedbom planiranog zahvata ne mogu se izbjeći negativni utjecaji na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže koji se prvenstveno odnose na daljnje pogoršanje hidromorfološkog stanja u kombinaciji sa postojećim hidromorfološkim promjenama u slivu Dunava.

Slijedom provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, obzirom na karakteristike, smještaj i obuhvat zahvata te na navedene utjecaje, ne može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te je stoga riješeno kao u izreci. Sukladno navedenom za predmetni zahvat obavezno je provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Ukoliko ne postoje recentni terenski podaci, prilikom izrade studije o ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu potrebno je napraviti terenska istraživanja populacija ciljnih vrsta/stanišnih tipova područja ekološke mreže na lokaciji zahvata i šire ovisno o doseg utjecaja zahvata, koji potencijalno mogu biti utjecani zahvatom, što je ključno prilikom ocjene utjecaja kao i za buduće praćenje stanja ciljnih vrsta i staništa područja ekološke mreže.

Sukladno odredbama članka 29. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode, Ministarstvo provodi Ocjenu prihvatljivosti za zahvate koji se planiraju na području Parka prirode Kopački rit.

Sukladno odredbama članka 30. stavka 5. Zakona o zaštiti prirode, ako nadležno tijelo ne isključuje mogućnost značajnih negativnih utjecaja zahvata na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donosi rješenje da je za zahvat obavezna Glavna ocjena, stoga je riješeno kao u izreci.

Sukladno odredbama članka 44. stavak 3. Zakona o zaštiti prirode, ovo Rješenje objavljuje se na internetskoj stranici Ministarstva.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku te se protiv njega ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred upravnim sudom na području kojeg tužitelj ima prebivalište, odnosno sjedište. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje nadležnom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Hrvatske vode, VGO za Dunav i donju Dravu, Splavarska 2a, Osijek
2. Uprava za inspekcijske poslove, ovdje;
3. U spis predmeta, ovdje